

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Márie Usačevovej, v právnej veci navrhovateľa: **B. Š.** bytom S. P.P. t.č. kontaktná adresa: Zdenko Ferenc, Hotel Šariš – herňa Admirál, S. P.P. zastúpeného Mgr.S., advokátom so sídlom Námestie legionárov č.5, P.P. proti odporkyni: **Sociálna poisťovňa, ústredie**, Ul.29.augusta č.8, Bratislava, **o starobný dôchodok**, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v P. zo 14.decembra 2011, č.k. 2Sd/107/2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v P. zo 14.decembra 2011, č.k. 2Sd/107/2011, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva.**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo X. X. z 21.decembra 2010, ktorým podľa § 65 zákona č.461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon) zamietla žiadosť navrhovateľa o starobný dôchodok zo dňa 20.mája 2008 s odôvodnením, že ku dňu dovŕšenia dôchodkového veku , t.j. do 12.decembra 2006 nezískal potrebnú dobu 10 rokov dôchodkového poistenia, keď celková preukázaná doba zamestnania navrhovateľa je 5 rokov a 196 dní.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že navrhovateľ síce v žiadosti o dôchodok žiadal zhodnotiť doby zamestnania v rokoch 1963 až 1966, 1968 do 15.mája 1979, od 19.decembra 1974 do 11.apríla 1981, od 16.mája 1981 do 9.januára 1982 a od 6.októbra 1988 do 20.júna 1995 podľa pracovnej (robotníckej) knižky, avšak nevedel uviesť, kde v týchto dobách pracoval. Podľa pracovnej knižky žiadal aj o zhodnotenie dôb od 16.mája 1974 do 18.decembra 1974 (komunálny podnik v Boiliču), od 12.apríla 1981 do 15.mája 1981 (OZT Servis stavebno-údržbárske práce) a od 10.januára 1982 do 5.októbra 1988 (Floga-pohostinský podnik Priština) a žiadal o zhodnotenie doby evidencie na úrade práce od 21.júna 1995 do podania žiadosti. Krajský súd mal za potvrdené vyššie uvedené doby podľa pracovnej knižky séria A číslo II.registračné číslo 1201890, osobná karta 10109, vydané dňa 10.marca 1964 v Prištine, Kosovo, Socialistická republika Srbsko a na základe potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny dobu evidencie v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 21.júna 1995 do 4.augusta 2009. Z dávkového spisu odporkyne zistil, že na základe tvrdenia navrhovateľa, že pracoval v Srbsku, odporkyňa podľa Dohovoru medzi Československou republikou a Federatívnou republikou Juhoslávia o sociálnom poistení č.3/1958 Zb. (ďalej len „Dohovor“) zisťovala dobu dôchodkového poistenia navrhovateľa u nositeľa sociálneho poistenia v Srbskej republike, ktorý jej oznámil, že v ich evidencii v súčasnosti neexistujú žiadne zrejme záznamy o dobe poistenia v Srbskej republike. Na tom základe mal krajský súd za preukázané, že navrhovateľ nepreukázal potrebnú dobu aspoň 10 rokov poistenia pre vznik nároku na starobný dôchodok a preto rozhodnutie odporkyne považoval za zákonné. Pokiaľ navrhovateľ žiadal, aby súd prerušil konanie, tejto žiadosti nevyhovel, lebo neprebíha žiadne konanie, v ktorom by sa riešila predbežná otázka vzťahujúca sa na toto konanie.

Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ včas podaným odvolaním. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a súčasne aby zrušil rozhodnutie odporkyne. Namietol, že odporkyňa si nevyžiadala potvrdenie o zamestnaní navrhovateľa od poisťovne z adresy: TRUST KOSOVSKICH PENZIONICH ŠTEDNI, Agim Ramadani 10, Priština, Kosovo. Nestačí len vyžiadanie si údajov od nositeľa poistenia v Srbskej republike, lebo tento nedisponuje všetkými údajmi a listinami o navrhovateľovi a nestačí potom poukázať na Čl.3 Dohovoru. Navrhovateľ o taký postup odporkyňu žiadal opakovane i 24.januára 2008. Pokiaľ medzičasom vzhľadom na štátoprávnu i administratívnu situáciu medzi Republikou Srbsko a Kosovom došlo k prípadnému zániku poisťovne alebo novej likvidácii listinných dokladov v prospech navrhovateľa, potom

za vznik všetkých škôd zodpovedá odporkyňa. Aj vzhľadom na zhoršujúci sa zdravotný stav navrhovateľ, ktorý nemá žiadne príjmy a žije na hranici chudoby žiadal, aby bol jeho prípad posúdený ako hodný osobitného zreteľa a aj čo sa týka prípadnej náhrady trov konania, použiť ustanovenie § 150 O.s.p.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny. Poukázala na to, že ak bol poistenec dôchodkovo poistený aj v inom štáte ako v Slovenskej republike, čo je aj prípad navrhovateľa, jeho nárok na dôchodkovú dávku sa posudzuje v súlade s medzinárodnou zmluvou o sociálnom zabezpečení. Navrhovateľ uvádza, že získal obdobia dôchodkového poistenia na území Kosova. Slovenská republika je viazaná medzinárodnou zmluvou v oblasti sociálneho zabezpečenia na základe Dohovoru len so Srbskou republikou. V zmysle uvedeného Dohovoru vyplýva povinnosť oznamovať obdobie dôchodkového poistenia nositeľom sociálneho poistenia Srbskej republiky a týmto oznámením je odporkyňa viazaná. S republikou Kosovo, ktoré vyhlásilo samostatnosť v roku 2008, Slovenská republika nie je viazaná žiadnou dvojstrannou medzinárodnou zmluvou o sociálnom zabezpečení. Ak teda zisťovala obdobie dôchodkového poistenia u nositeľa poistenia v Srbskej republike, neporušila úradný postup, nebola nečinná a nemohla takým postupom navrhovateľovi spôsobiť škodu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods.2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu bez pojednávania v súlade s § 250ja ods.2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o nároku navrhovateľa na starobný dôchodok .

Navrhovateľ dovŕšil dôchodkový vek podľa § 65 ods. 3 zákona č.461/2003 Z.z. dňom 12.decembra 2006. Medzi účastníkmi nebolo sporné, že navrhovateľ bol v Slovenskej republike dôchodkovo poistený len z titulu z titulu evidovania v evidencii uchádzačov o zamestnanie podľa § 255 ods.1 zákona č.461/2003 Z.z. v spojení s § 9 ods.1 písm. d) zákona č.100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení platnom do 31.decembra 2000.

Navrhovateľ podľa potvrdenia úradu práce bol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie aj v dobe od 1.januára 2001 do 4.augusta 2009. Pokiaľ odporkyňa dobu od 1.januára 2001 do 31.decembra 2003 nehodnotila ako dobu dôchodkového poistenia, postupovala v súlade s § 255 ods.1 zákona č.461/2003 Z.z. v spojení s § 9 ods.1 zákona č.100/1988 Zb. v znení účinnom od 1.januára 2001 do 31.decembra 2003.

Navrhovateľ nebol povinne dôchodkovo poistený z titulu tejto evidencie ani v období od 1.januára 2004 do 4.augusta 2009. Netvrdil ani, že by za túto dobu dodatočne zaplatil poistné na dôchodkové poistenie podľa § 142 ods.3 písm. b) zákona č.461/2003 Z.z. Nepochybila preto odporkyňa, keď túto dobu nehodnotila ako obdobie dôchodkového poistenia.

Nárok na starobný dôchodok by navrhovateľovi podľa § 65 ods.1 zákona č.461/2003 Z.z. vznikol, ak by získal najmenej desať rokov dôchodkového poistenia. Vzhľadom na vyššie uvedené je zrejmé, že v Slovenskej republike potrebných desať rokov dôchodkového poistenia nezískal.

Odporkyňa v súlade s Dohovorom vykonala šetrenie dôb dôchodkového poistenia navrhovateľa aj v Srbskej republike u srbského nositeľa poistenia, ktorý jej oznámil, že nemá žiadne záznamy o dobách zamestnania navrhovateľa. Uvedeným oznámením je odporkyňa v zmysle Dohovoru viazaná.

Je všeobecne známe, že Srbská republika považuje Kosovo naďalej za svoju súčasť. Je preto v záujme navrhovateľa, aby srbskému nositeľovi poistenia predložil doklady o dobách poistenia vo Federatívnej republike Juhoslávia, na základe čoho by tento nositeľ poistenia mohol odporkyňi oznámiť takto preukázané doby poistenia navrhovateľa a v takom prípade by odporkyňa mohla o priznaní starobného dôchodku rozhodnúť znovu.

I keď v dôsledku vojnových udalostí je situácia navrhovateľa ťaživá, ani odporkyňa ani súd nemohli zohľadniť tieto okolnosti, ani nepriaznivý zdravotný stav a zlú finančnú a sociálnu situáciu navrhovateľa. Zákon č.461/2003 Z.z. neupravuje možnosť odstránenia tvrdosti zákona a to ani v prípade, že nie je splnená podmienka potrebnej doby poistenia. Odvolací súd poznamenáva, že v prípade nepriaznivej sociálnej situácie má navrhovateľ

možnosť požiadať príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny o priznanie dávky v hmotnej núdzi, prípadne o poskytnutie sociálnej služby podľa zákona č.448/2008 Z.z.

Vzhľadom na uvedené aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za súladné so zákonom a preto rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods.1 v spojení s § 250k ods.1 O.s.p., lebo navrhovateľ v tomto konaní nebol úspešný.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 27.marca 2013

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová